

Списанието излиза дваждъ: на 1 и 20 а притурката, — еднѣждъ: на 10 число всѣки мѣсець
ДИРЕКТОРКА: ТЕОДОРА Г. НОЕВА.

Съдържание:

Рождението на Н. В. Княгинята Евдокия. — Римъ, държана на 26 Дек. м. г. въ музикално-литературна вечеринка на дружеството „Саморазвитие“. — Получава на тжголазницѣ. — Златата. — Библиография на Мира Карпантие. — Коледенъ расказъ. — Кореспонденция. — Обявления.

Рождението на Н. В. Княгинята Евдокия.

Н. Ц. Височество, любимата ни господарка, благоволѣ да отпрати слѣдующата телеграма до г-жа Т. Ноева въ отговоръ на испратената ѣ поздравителна телеграма, по случай на рождения ѣ день и рождението на княгинята Евдокия.

Варна

Ноева

Нейно Ц. Височество, Господарката Ви благодарѣ за поздравленията, испратени по случай рождения ѣ день и рождението на княгинята Евдокия.

Почетна Дама:

София

Мария Петрова

Новата 1898 год. се прѣдвѣщава особено радостна и благовѣстна за българския народъ, а

отдѣлно за българката; въ очакванieto на великия празникъ — Богоявление телеграфически жици всѣждѣ разнесохъ радостната вѣсть: ражданьето на Н. В. Евдокия на 5-й Януарий 1898 год. въ 8½ часа слѣдъ обѣдъ. И така съ този знаменитъ актъ България видѣ съ особенъ ентузѣазмъ слѣдъ толкова вѣкове ражданьето на княгиня и осѣти по този случай първото радостно тупанье на сърцето си. Полътъ ни не може да не се гордѣе. Той вече откри нови страници на дѣятелностъ и доби наелектризующа сила за прогресъ. Историята на Българската жена се увеличи съ още една благодатна (евдокия) сила. Името на Н. княгинята Евдокия е едно отъ най-историческитъ и великозначущитъ имена въ политическата история, а особено въ христѣанския свѣтъ, по духа, на който означава, благодатна, избраницата, имѣющата благоволение Всевишѣаго. Въ такива благовѣстни признаци родената ни благодатна княгиня прѣдвѣщава велико бъдеще въ историята на Българския народъ, а отдѣлно на българската жена.

РЪЧЬ,

държана на 26 Дек. м. г. въ Литературно-музикалната вечеринка на дружеството «Саморазвитие»

Уважаеми Госпожи и Господа!

Азъ ще кажъ нѣколко думи за женскитѣ дружества изобщо, ще посочъ на идеята, отъ която сж се въодушевлявали и въодушевляватъ женскитѣ дружества и цѣльта, която тѣ преслѣдватъ.

Женскитѣ дружества у насъ въ България датирайтъ вече нѣколко десетки години; нашитѣ майки и сестри сж се въодушевлявали отъ възвишенната общечовѣческа идея: да се помага на бѣднитѣ. Тѣ сж основавали благотворителни дружества, помагали сж материално на бѣднитѣ родители въ тѣжкитѣ имъ родителски грижи; помагали сж на бѣднитѣ сирачета, слѣд. обръщали сж внимание само на едната страна на въпроса.

Почти всички женски дружества сж били благотворителни; тѣ сж носѣли и носѣтъ прѣкрасни имена като: «Майчина грижа» «Майчина длъжностъ» «Майка» и други отъ хубави по-хубави имена. Всѣко отъ тия дружества е работѣло споредъ силитѣ си за изпълнението на прѣдизначената си цѣль.

Въ настояще врѣме това се счита за недостатъчно; отъ женскитѣ дружества въ сегашно врѣме се изисква и очаква много повече. Всѣко женско дружество трѣба покрай благотворителната цѣль едновременно да работи и за умственното развитие на жената майката изобщо. Всѣко женско дружество трѣбва да си има читалище, дѣто женитѣ да прѣкарватъ свободното си врѣме съ полза за себе си и за другитѣ, кждѣто женитѣ да могатъ да се събиратъ да четатъ, да си обмѣняватъ мислитѣ по въпроси, които ги интересуватъ, каквѣто е напр. въпросътъ за възпитанието на дѣцата.

Въ настояще врѣме така сжщо на женскитѣ дружества се възлага тѣ сами да помислятъ, сами да се погрижатъ за отварянието на специални училища по разни клонове на домакинството, въ които училища женитѣ да могатъ да получаватъ знания, сръчност по домашнитѣ работи; възползувани отъ разни улеснения приспособление; тѣ ще могатъ да извършватъ своята домашна работа много по-добрѣ и за много по-кратко врѣме; слѣдователно ще имъ остава повече свободно врѣме, което да употребятъ за своето по-нататъшно развитие и образование.

И така всѣка една малко много мислеща жена трѣба да счита за свои прѣка обязанностъ да участвува въ женскитѣ дружества и да работи съ еднакво усърдие както за благотворителната цѣль, така и за повдигането на жената въ умствено отношение.

Знае се, че не всички отъ насъ, женитѣ, по едни или други причини, могатъ да получатъ нужната за една майка подготовка и че, ако всѣка една отъ насъ поотдѣлно бѣ пожелала да работи, да стори нѣщо за своето по-нататъшно развитие и образование, то това би било трудно изпълнимо или по нѣмание на достатъчно свободно врѣме, или по нѣмание на нужнитѣ книги, или най-послѣ по незнание отъ кждѣ да се почерпнѣтъ тия или ония необходими за една майка познания. При съвмѣстното работяние, при взаимното помагане съ общи сили тая трудна задача бива по-лесно-разрѣшима.

Много прогресивни жени, проникнати отъ тая идея, съвмѣстното работяние за повдигане жената въ умственното отношение сж се заловили енергично да осно-

ваватъ образователни дружества и подобни друж. въ по-големитѣ градове на Западна Европа, Америка и въ Россия се срѣщатъ вече съ десетки.

Това стрѣмение на тия прогресивни идейни симпатични жени не можа да се не хареса и на насъ българкитѣ. Нѣкои българки, проникнати отъ сжщата идея, се заехъ да основатъ такива жен. образователни дружества и за сега и у насъ вече има нѣколко такива женски образователни дружества.

Тая сжщата идея е послужила като потикъ да се основе тукашното женско дружество «Саморазвитие».

Мисълта да се основе едно такова образователно дружество и въ гр. Варна се зароди въ 95 год. Тя се оформи най-първо въ кружокъ «Саморазвитие», увеличането на когото създаде женското читалище «Саморазвитие»; най-послѣ се основа и женското дружество «Саморазвитие», което има за цѣль съвмѣстното работяние, взаимното помагане за повдигане жената въ умствено отношение, прѣучванието ѝ къмъ дружественна дѣятелностъ, подобрене на материалното ѝ положение.

По моето мнѣние тая цѣль е толкова хубава, щото не може да се не одобри отъ всѣко мислеще сжщество, било то мжжъ, жена, момъкъ или дѣвойка и вѣрвамъ, че тая идея въ бѣдѣще ще си намѣри много още послѣдователки измежду насъ женитѣ.

Увѣрена съмъ така сжщо, че всѣки развитъ мжжъ ще насърчи женитѣ въ това тѣхно похвално стрѣмение.

Ето, уважаеми госпожи и господа, идеята, отъ която се въодушевляватъ женскитѣ образователни дружества и цѣльта, която тѣ преслѣдватъ.

Сега остава въпросъ на врѣмето; то ще рѣши ще се асимилира ли тая идея отъ насъ българкитѣ т. е. ще усвоимъ ли до такава степенъ, щото да пожелаемъ да работимъ за нея; най-сетнѣ ще пожелаемъ ли ний българкитѣ, които така усърдно подражаваме на Европейкитѣ въ други отношения, да ги послѣдваме въ това тѣхно идейно стрѣмение.

Почуване на тѣпоглавцитѣ

въ парижката болница «Салпетриеръ»

Азъ пожелахъ да посѣтижъ Салпетриеръ, сирѣчь болницата на злочеститѣ луди, въ която г-ца Николь, тая света жена, като посвещава живота си за дѣйствително висока и света цѣль, въсприе да разпрѣсне навсяду свѣтлинни лучи въ затъмнѣния духъ на злочеститѣ тѣпоглави дѣца, които сж затворени въ тая болница.

Не е приятно нѣщо да вижда нѣкой, въ мраченъ и мелахоличенъ день, когато слънцето, скрито отзадъ облацитѣ, никакъ не свѣти по небето, жаловити работи; да се допира до злощастни сжщества и хора, лишени отъ ума си; да глѣда баби, които се лутатъ подъ дървесата на градината; защото това смущава духа и насърѣзва сърцето. Ако нѣкой човѣкъ ми казваше, че азъ, слѣдъ посѣщението въ тая болница, ще станѣхъ по-щастлива, то азъ бихъ се зачудила. Но при всичко

това, впечатлѣнието ми отъ туй посѣщение, което впечатлѣние, азъ ще изложъ по-силитѣ си на читателскитѣ си, бѣше такова щото чрѣзъ него се доказва, че човѣкътъ не може да подпише на горнята частъ на вратията, отзадъ която се крѣе скърбъ и отчаяние прочутия надписъ: «O voi me intrate, lasciate ogni speranza», който Данте е написалъ на вратията по своето съчинение за Пъкъла.

Голѣма меланхолия владѣе въ тая болница, съградена въ центра на многолюдната французка столица Парижъ. Въ нейъ има градина голѣма, насадена съ дървеса, подъ чиято сѣнка меланхолично седѣтъ стари жени съ разслабени членове и помрачена паметъ. Тая болница е раздѣлена извжтрѣ на много отдѣлення, отъ които всѣко едно носи особно название, свързано съ прѣдметъ полезенъ и необходимъ за живота на лудитѣ, така напр. има: улица церковна, улица болнична, улица на готвачницата; и пр.

Тие улици произвеждатъ такова впечатлѣние върху болнитѣ, та тѣ мислѣтъ като че се намиратъ вжтрѣ въ нѣкой градъ, и дори и живѣѣтъ. Но понеже тия луди все иматъ една неясна свѣтлинка отъ фантазия, за туй тие тѣхни меланхолични улици, прѣдставляватъ имъ се като че сж централнитѣ Парижки булеварди.

Азъ въ началото още на тая статия споменахъ за директорката на училищата на тая болница, чието прозвище станъ знаменито изъ цѣла Европа, та питаехъ славолубието да ѣ опишъ съ перото си, сжщо така, както нѣкои художници искатъ да обезсмъртѣтъ съ искусството си всѣки прѣдметъ, който произвежда въ душата имъ силно впечатлѣние. Дѣйствително много чудесно нѣщо е да се глѣда тая жена, която произхожда отъ аристократическо сѣмейство и е надарена съ най-благородни и деликатни инстинкти, съ неподражимо остроумие и духъ, да е забиколена отъ момичета отъ всички обществени класове; тие момичета тя ги нарича «монтѣ чеда», а пакъ тѣ ѣ наричатъ «майка»; дума която единствено само могатъ да произнасятъ повечето отъ тѣхъ. Тая титла много справедливо ѣ се отдава, защото тя най-грижливо се занимава съ възпитанието и поучаването на тие сжщества, когато собственитѣ имъ майки, които се оттървжтъ отъ тѣхъ, т. е. отъ тжпоглавието имъ ги затворихж тамо.

Тие момичета чувстватъ голяма признателностъ къмъ тая жена, а това ѣщо ѣщо, като цѣлуватъ горѣдо ржцѣтъ ѣ, ѣщо ѣщо ѣщо, а често, като ѣ глѣдатъ, очитѣ имъ се полнѣжтъ съ сълзи.

Г-ца Николъ въсприе туй дѣло много дѣятелно. Тя за него посвети живота си, младостъта си и бжджщето и за сполуката включително мисли. Способнѣтъ, по който работи е много добъръ и лесенъ, та е достоинъ за распространяване; той се заключава въ послѣдователно възбуждане на чувствата; тжпоглавецътъ не отличава това, което вижда; той едвамъ сполучва да схване, по какво се различава деньтъ отъ ноцъта. Г-цата Николъ захваща възбуждането на чувствата чрѣзъ вперване на поглѣда. Тя показва на тжпоглавитѣ си ученички една боядисана картина, прѣдстав-

ляюща едно само лице. Испървомъ тжпоглавото момиче стои беспристрастно прѣдъ картината, гаче нищо не вижда. Тая картина тя показва катадневно прѣзъ единъ два и три даже мѣсеца продължително. Малкото момиче сполучва най-послѣ да вперѣ върху картината поглѣда си, да схване чертитѣ и да разбере изражението. Другия день то, като вижда пакъ картината, чувствува радостъ и трогване.

Г-цата съ агония очаква това трогнуване, защото чрѣзъ него послѣ ще възбуди слуха и словото (говорене.)

«Това е хубаво», казва тя на лудото момиче: и повтари многократно тая фраза ката день, докль и то да усвоѣ и да захване да ѣ произнася, за всѣки прѣдметъ, който възбужда нему очудване. Класоветѣ, въ който се учжтъ, сж много хубаво распоредени; въ тѣхъ, освѣнъ чиноветѣ и катедрата, има и една черна дѣска, на която по-напрѣдизжитѣ пишжтъ най-краснописно фразитѣ, които сж изучили. На масата има плодове и цвѣтя, направени отъ восъкъ, съ помощъта на които тжпоглавитѣ момичета изучаватъ и образитѣ и шароветѣ, или пакъ ги рисуватъ на книга съ чудесна сполука. Тѣ се учжтъ още да отличаватъ разнитѣ движения и изражения на физиономията, които псказватъ разнитѣ душевни чувства. Тѣ отличаватъ между-метията на възклициането, отъ онуй на отврѣщенето, на страха отъ онуй на погнусяването; това е голѣмъ подвигъ, защото трѣба да се земе прѣдъ видъ, че тѣ се ввели въ болницата въ най-лоше състояние, имѣжщи бесчувственостъта на отрочето, а не и на дѣтенцето».

Въ училището има единъ класъ, въ който се учи шпенне и кроенieto. Посрѣдъ класа има една маса, около която сѣдѣжтъ момичета, отъ които единъ съ чудесно искусство и скоростъ приготвяватъ искусни цвѣтя, а други пишжтъ малки хубави дѣтски роби за Парижкитѣ сирониталища. Така щото г-ца Николъ не се труди за да събуди само духа имъ, но и сърцето, имъ, като имъ приучава, че има и отъ тѣхъ по-злочестни сжщества, на които тѣ помагатъ съ работата си. Това е толкова чудесно, щото би се показало всѣкому за невѣрно; но при всичко това и истинно.

Кога вече ние замгнавахме оттамъ 6 — 7 малки тжпоглави момиченца ни обиколихж и взехж да глѣдатъ дрѣхитѣ ни, а именно сюртука ми, който бѣше украсенъ съ мънисти (синци). А слѣдъ като го разгледахж и попипахж доста, взехж да ржкоплѣшжтъ и да се смѣжтъ, защото у тѣхъ се възбуди инстинктътъ на луска, който ги правѣше да желяжтъ това, което имъ се показваше по-красиво отъ дрѣхитѣ имъ, направени съ синъ възненъ платъ.

Какъ да се не възхити нѣкой отъ г-ца Николъ, която се погрѣба жива въ туй заведение за болнитѣ, въ неговата тъмна атмосфера, която се освѣтлява само отъ надеждата да се даде на ония злощастни дѣца и най-малко разумъ.

Дѣйствително за подвигъ може да се счита живѣенieto вжтрѣ въ подобно заведение, дѣто лудостъта и

грозотата стои все прѣдъ очитѣ му. Тукъ вижда нѣкой най-голѣми глави съ мършави и изнемошѣли тѣла и наопаки — здрави и силни тѣла съ малки или широки глави. Херойството на тая жена е голѣмо, за туй и Прѣдѣдателятъ на Французката република я възнаградил съ Почетния Кръстъ на Честта.

Парижъ

В. М.

Зимата.

Когато настъпва зимата, тогава вече земята е съблѣчена отъ зеленото си облѣкло, а дървесата сж оголени отъ листата си, та се виждатъ като чудовищни скелети, които иматъ много мисиници, протѣгнати къмъ всичкитѣ посоки.

Слънцето, като нѣкоя срамежлива жена, все се крие отзадъ облацитѣ, а гжста мжгла покрива върховетѣ на планинитѣ и могилитѣ. Захваща да вали снѣгъ, дъждъ, водата замръзва, вслѣдствие студа; за туй прѣзъ тая епоха огнището е най-любимо и събира всичкото домоцадие, за да се постопли. Когато пакъ нѣкой иска да поизлѣзе малко за нѣйдѣ, трѣбва прѣдварително да се облѣче добръ въ топлитѣ си дрѣхи.

Много щастливи сж оние хора, които иматъ сѣмейство и приятели, защото тѣ могатъ да се развеселяватъ и да се радватъ съ тѣхъ, та зимата, колкото люта да е, тѣ все пакъ иматъ сърце, пълно съ радостъ и веселие.

Много щастливи сж оние, които обичатъ да четатъ прѣзъ тая епоха; за тѣхъ библиотеката прѣдставлява единъ истински рай; защото всѣка книга може ги забави, да ги развесели, поучи, утѣши; може ги улучиши и ги направи да заплачатъ или да се засмѣятъ; може ги възвиси и имъ придаде сила, смѣлость и насърчение.

Когато нѣкой е снабденъ съ добри книги, той може да прѣкара най-добръ зимата; защото той като ги чете и учи, отдѣля се отъ тъмнината на неучението, и усѣща една радостъ и наслаждение; той така се запознава съ толкова благодѣтели на човѣчеството, които отдавно сж умрѣли, като работѣли и се трудѣли приживѣ за общото благо.

За туй, вие добри майки, привикнитѣ чедата си да обичатъ произведеннията, както отъ старата, така сжко и отъ новата литература; така щото, когато се найдатъ далечъ отъ Васъ, по чужбината, да не се стѣсняватъ.

Башата обикновено слѣдъ трапезата разказва нѣкой поучителенъ разказъ; това е много полезно и за чедата, защото тѣ така отъ баща си се научаватъ едно да говорѣтъ правилно башиния си езикъ, а друго — да обичатъ добритѣ, а да се отвръщаватъ отъ злитѣ хора. При това майката винаги, кога забѣлѣжи, че чедото ѝ е изучило вече добръ уроцитѣ си за утрѣшния день, и се стѣснява, то да му дава да чете и се ползува отъ нѣкой поучително-развлѣкателна книга. Исключаяж, ако той иска да играе съ другаритѣ си, — нѣщо, което е тоже полезно.

Но когато майката слуша внимателно забавител-

ния или трогателния разказъ на башата, тя трѣба да мисли и за друго: за оние дѣца, които се лишаватъ не само отъ жилища, но и отъ хлѣбъ и друга храна и отъ дрѣхи, та гладнѣятъ и жеднѣятъ и трѣперѣтъ страшно вслѣдствие студа. Нѣкои отъ тие бѣдни живѣятъ вжтрѣ въ студени и влажни дупки и се срамуватъ да простиратъ ржката си за милостиня. За туй добрата майка, ако желае доброто на собственното си сѣмейство, трѣбва да се привѣща винаги и често на помощъ на тие злощастни и отхвърлени отъ обществото сжщества и това толкова повече, колкото повече и позволяватъ материалнитѣ срѣдства и да благослави Бога, който ги открива за да имъ помага.

БИОГРАФИЯТА

на

Мария Карпантие.

Мария Карпантие се е родила въ Английска градь *Exeter* на 3-й Априлий 1887 год.

Баща ѝ, който е билъ учителъ, прѣподавалъ уроци на ученицитѣ си въ кжщата си, която станъ центръ на Християнско и духовно просвѣщение. Дъщеря му пакъ Мария все се учела заедно съ другитѣ ученици, които много я уважавали по остроумието и другитѣ ѝ добродѣтели; тя, колчемъ баща ѝ билъ боленъ или отсѣствувалъ, сама прѣподавала уроци на ученицитѣ.

Тя знаела добръ латинския и старогръцкия езици, физика, математика и Естествена История, а, като свършила учението си, прѣдала се въ подпомагане на злочеститѣ и бѣднитѣ хора.

Тая гениална и храбра жена прѣзъ едно цѣло петдесетилѣтие все се е занимавала съ богоугодни и човѣколюбиви дѣла; тя бѣше пожертвувала вечнитѣ си ли на невинното си сърце и просвѣтления си разумъ за лично надзираване училищата, лудницитѣ, затворитѣ, като разисквала и изнамирала разни срѣдства за олегчение страданията на злочеститѣ и за подпомагане на оние сжщества, които все се биѣтъ противъ бесчестието, и мизерията.

Тя, освѣнъ дѣто е била прочута въ Англия, дѣто имала тѣсни съобщения съ Правителството, и основателитѣ на училищата и законодателитѣ все искали мнѣнието ѝ, за да распоредѣтъ по-добръ своитѣ си работи, но още и въ цѣла Европа, Америка и въ Индия, дѣто бѣше основала много училища за изучаване на Индийцитѣ — жени.

Тая жена работѣла най-чудесно и неуморно; тя не се задоволявала само съ надзиранието на лудницитѣ и сиропиталищата, но още сжщеврѣменно писвала книги и дописки за училищата, за дисциплината въ затворитѣ и за възнитанието на бѣднитѣ дѣца, а при това най-често държела рѣчи въ разни дружества за горѣизложенитѣ работи съ истинско краснорѣчие.

Тя е имала пространна кореспонденция и всѣ-кидневно сж я посѣщавали многобройни приятели и приятелки. При това имала малко приятелки и все се мжчила да привѣща обичѣта на ученичнитѣ си а въ празното си врѣме се занимавала съ живописството и съчинявала стихотворения и пѣсни най-нѣжни и духовити.

Слѣдъ смъртта на майка си и сестра си Анна, тая госпожа—дѣвица се удостоила съ името «Майка» отъ покровителствувемитѣ и въ старинитѣ си основала и двѣ индийски дѣца, на които мислѣла да даде едно добро възпитание, когато смъртта я грабнѣ въ седемдесетата си година. Многобройна публика придружавала опѣлото ѝ, а заедно съ всички и двѣтѣ индийски дѣца, които горко плачели за покровителката си.

* * *

Трѣба да се забѣлѣжи, че при всичко тя надминавала нравствено всичкитѣ си едноплѣменници, обаче тя изпълнявала най-точно и всичкитѣ си общественни обязанности.

Когато тя за прѣвъ пътъ отпътувала за въ Индия, била вече стара. Въ това врѣме тя испратила до брата си едно писмо, въ което изражава радостта си за пжтешествието си и по единъ хумористиченъ начинъ описва новото си облѣкло, което щѣло да ѝ послужи прѣзъ пжтешествието.

Прѣзъ 1835 год. се съставило едно дружество съ цѣлъ да подпомага на бѣднитѣ фамилии, за улучшаванне и подобрѣннето на състоянието имъ. Членъ на онуй дружество е била г-жа Карпантие, която най-неуморно работѣла за успѣха на работитѣ, като работѣла дѣятелно и като възприемала най-мжчнитѣ и трудни дѣла.

Слѣдъ двѣ—три години отъ съставянето на онуй дружество на Мария Карпантие често се случавало да срѣща въ църквата бащитѣ на семейства, които тя бѣше ги спасила отъ пропастьта на бѣдността, та за туй радостта ѝ била безгранична.

Въ 1876 год. тя основала въ *Бристолъ* едно училище за бѣднитѣ дѣца; въ туй училище скоро се прибрали до 200 дѣца, които законитѣ не ги припознавали, като изоставени отъ родителитѣ имъ; Въ 1848 год. числото на тие дѣца достигнѣ до 500 и когато веднѣжъ инспекторътъ на училищата посѣти и туй училище, много се възхитилъ и изявилъ, че въ никое друго училище не намѣрилъ такъва редъ и порядѣкъ какъвто тукъ; то за туй и сърадвавалъ директорката, задѣто полагала такива неуморни трудове за честта на тия злочести сжщества.

Ученицитѣ ѝ съ голѣмо уважение и съ голѣма обичъ винаги се произнесали за учителката си Мария Карпантие, защото тя е била много добра учителка и знаела какъ да привлича симпатията на всичкитѣ; чрѣзъ майчината токуречи грижливостъ, обичъ и прѣданность и чрѣзъ дѣйствително християнскитѣ си чувства.

Ние по-горѣ споменяхме, че Мария Карпантие се е занимавала и съ писване на книги. Такъва една полезна книга е съчинението ѝ за училището на *Дривинтъ хора*; туй съчинение принудило Правителството да основе училището, въ което да се прибиратъ и поучаватъ бѣднитѣ дѣца. Но Мария Карпантие имала голѣми грижи и трудове е полагала за подхвърленитѣ дѣца (беззаконнитѣ), които обикновенно сж ставали злосторници, защото нѣмали, кой на ги поучава и имъ показва пжтя на Добродѣтелята. Тие злощастни твари намѣрили горѣщъ покровителъ въ лицето на Мария

Карпантие, на тая благородна и добродѣтелна жена, която работѣла и се трудѣла все за тѣхъ; тя основала въ *Kissgood*, близо до *Бристолъ*, едно училище съ голѣма градина, дѣто тя прибирала дѣцата и ги поучавала, а въ празното имъ врѣме ги карала да се занимаватъ и съ градинскитѣ работи.

Ние тукъ помѣстваме твърдѣ малко отъ дѣлата ѝ въ собственното си отечество; но за това, което е извършила тя въ Америка и въ Индия за повишаваннето и на женскитѣ полъ, и за бѣднитѣ дѣца нищо не споменаваме, защото това би изпълнило цѣлъ томъ; казваме само, че тя е извършила така най-богоугодни и възхитителни дѣла.

Тя бѣше посѣтила четире пъти Индия.

Такъва е била Мария Карпантие; и сама Английската кралица Виктория, много я обичала и цѣнѣла и веднѣжъ ѝ подарила една книга, съчинена отъ самата нея. Тая книга имала заглавие: *Our life in the Highlands* и на корицата ѝ бѣше записала слѣдущитѣ думи: *Th. Mary Carpenter froms Victoria* т. е. «На Мария Карпантие (подарѣкъ) отъ страна на (кралицата) Виктория. При това трѣба да се каже, че и дъщерята на Виктория, принцесата *Alice*, е била приятелка на Мария Карпантие и често дори публично признавала, че приятелството ѝ съ г-жа Карпантие голѣма полза ѝ принесло.

Тя умрѣла въ началото на седемдесетата година, на 15 Юний 1877 год. съ спокойна съвѣсть и чисто сърце, и всица заплакали за смъртта ѝ, защото загубили една спасителка, единъ ангелъ-утѣшителъ и една чедолюбива майка.

Коледенъ расказъ.

Дѣдо Иосифъ бѣше на 86 години. Като не можеше да живѣе подъ цѣмското нго, продавъ за нѣколко хиляди лева имота си, който притежавалъ въ родния си градъ *Мецъ* и прибързалъ да влѣзе въ *Наринжъ*, за да намѣри дѣцата си и щастливо да живѣе при тѣхъ.

Но тукъ една ужасна измама го чакаше. Напрасно той търсѣше и раскитваше за дѣцата си: немилостивата война всичко му грабижала. Дѣцата му умрѣли; единѣ, като се биели за Отечеството, другитѣ, — отъ гладъ и мжги при обсадата.

Дѣдо Иосифъ нѣмаше, освѣнъ да прѣнесе тоя страшенъ опитъ. Той вложилъ въ една банка колко пари имаше и живѣеше отъ лихвата имъ, ограниченъ и индиферентенъ отъ всичко, що ставаше наоколо му. Той чакаше смъртта, за да го прибере при онѣзи, за които плачеше; но годинитѣ се истичахъ жални и печални и онази толкозъ очаквающа се смъртъ не идѣше още.

Дѣдо Иосифъ станѣ намусенъ; усамотения животъ му омръзнѣ; желаше да има поне единъ приятелъ, но той бѣше бѣденъ и старъ, два—недостатѣка, които сж неприятни.

Той самъ трѣбаше да се подчини и самъ да се утѣшава:

Единъ день слѣдъ обикновенната си расходка, той се връщаше у дома печаленъ и тамъ опитваше да

тури ключа въ ключарката, изведиѣжъ се тресна, като се обърнѣ и извика зачудено.

Едно дѣте на около 4 години го дърнаше изъ ретинготата, като взираше върху му голѣмитѣ си и сини очи, а въ сѣщото врѣме произнасяше съ сладкия си нѣженъ гласецъ.

— Добъръ день, дѣдо!

Дѣдо Иосифъ, нѣмъ отъ очудване и въсхищение, не можа да напусне плѣнителния и очарователния погледъ на русото херувимче. Дѣдо Иосифъ намѣри въ него обожателна хубость, на което розовитѣ му уста произнесохъ онѣзи прѣкрасни думи, звучащи като една приятна мелодия въ ушитѣ му.

Старецътъ до толкозъ се развълнува, щото стоя безъ гласъ, безъ да намѣри думица на това дѣте, което му причини една отъ неизказанитѣ радости, които надали другъ пътъ е съчувствувалъ.

Дѣтето, зачудено отъ подобно посрѣщане на стареца, когото той вземаше за своя дѣто, огорчено се отдалечи и се спука въ обятията на една млада жена, облѣчена въ черно, стояща при вратата на жилището си — тъкмо срѣщу стаята на стареца.

— Извинѣте, господене, извика тя, като стискаше дѣтето; ние живѣемъ въ тази къща отъ тази сутринъ насамъ; малкия ни Данаилъ не ви позна, измаменъ безъ съмнѣние отъ подобieto Ви съ неговия дѣдо, когото много обичаше; миличкий ми Ва взе за него.

— Е какъ е този дѣдо, толкозъ обикнатъ? попита старецътъ съ усмивка.

— Ние го оставихме въ отечеството.

Младата жена разказа накратко, че, като имала нещастieto да загуби мъжа си, се е принудила да дойде въ Парижъ, за да упражни занаята си като шивачка.

— Имамъ куражъ, казваше тя; ще работѣмъ день и нощъ, за да не липсува нищо на любимото си дѣтенце и за да не осѣти отсъствието на починалия ми мъжъ.

— Ако искате, каза старецътъ, азъ мога да заемъ мѣстото на отсъствения дѣдо и понеже толкозъ му приличамъ, дѣтето не ще да промѣни привичкитѣ си. Въ сѣщото врѣме вие ще направите едно велико дѣло, което води къмъ щастие. Осамотението е твърдѣ утѣчително, твърдѣ строго за моята възраст; отговорѣте ми, драга ми съседко, искате ли да бѣдѣ дѣдо на дѣтето Ви Азъ толкозъ съмъ нещастенъ, толкозъ изоставенъ и самъ хайде, съгласѣте се!

— На драго сърце, каза младата вдовица, като накара сина си да се приближи до стареца: Данаилчо, цѣлуни дѣда си, му каза тя.

Отъ тогазъ новъ животъ отъ въсхищение започна за дѣда Иосифъ.

Лишенъ отъ толкозъ години насамъ отъ радость на фамилярния животъ, той сега бѣше двойно щастливъ, понеже отново го намѣри.

Двѣ години се истячали безъ нищо да смути дълбоката и искренната приятелность, която привѣрзвала дѣтето и осемдесетогодишния. Наистина че старецътъ се подчиняваше на прищевкитѣ на своя приятель. Да-

найлъ бѣше малко себелюбенъ, но пъкъ — толкозъ веселъ и прѣкрасенъ, щото не възможно било на стареца да му противостоя. Прѣзъ една Декемврийска нощъ, около десетъ часа вечерѣта, старецътъ не бѣше още си легналъ. Седещъ на канапето, слушаше засмѣнъ въсхитеното бѣбрене на приятеля си Данаилъ; тутакси дѣтето, което бърборѣше, като правѣше въ сѣщото врѣме хиляди скокнущия и други лудости, прѣстанъ да играе. Приближи се до стария си приятель и съ нѣжния си гласъ му каза:

— Дѣдо, истина ли е, това, което ми каза Атанасъ?

— Кой е този Атанасъ, драгий ми?

— Единъ мой познатъ.

— А! а! ама какво ти каза този твоя познатъ?

— Той ми каза тѣй, че добрия Богъ щѣлъ да испрати тази нощъ малкия Исусъ, който ще носи скжпоцѣнни работи и бомбони за дѣца, които ще турѣтъ чепицитѣ си въ комина.

— Това е твърдѣ истина, драгий ми!

Дѣтето скокна.

— Тогазъ азъ съмъ се възползувалъ отъ отсъствието на мама, за да турѣмъ чепицитѣ си въ комина.

— А! колко ще се очуди тя, когато ще види хубавата пушка, която ще ми донесе малкия Исусъ, защото, той носѣлъ каквото искаме, нали дѣдо?

— Да, понѣкогажъ, но защо искашъ толкозъ пушка, Данаилчо?

— За да се науча да убивамъ Пруситѣ, каза дѣтето, като промѣни изведнѣжъ веселото си лице на сериозно.

— Дяволе! ами какво ти направихъ Пруситѣ и ги мразишъ толкозъ?

— Тѣ отградишъ голѣмия часовникъ на баба.

Старецътъ останъ една минута умисленъ; тѣй сѣщо искаше да отмѣсти и да убие безъ милость онѣзи, които му взели страната и дѣцата му — всичко, що обичаше.

— Да, мислѣше той, да ги убие всички до послѣдния!

Гласътъ на Данаила го отстрани отъ скръбния си сънъ, и тайно му шепнѣ:

— Ти знаешъ ли, дѣдо, азъ турихъ единия чепикъ на мома.

Може би Малкия Исусъ да донесе и на нея нѣщо и че послѣ тя вече нѣма да плаче и нѣма да ни прѣмѣстижъ.

— Ще Ви примѣстижъ ли, ще оставите ли тази къща? извика дѣдо Иосифъ, като станъ живо. . .

Краката му потрѣперѣхъ толкозъ силно, щото падна въ канапето си съспанъ.

Тѣй е щастieto. Приятелитъ му трѣбало да го изоставѣтъ и той както прѣди оставаше да живѣе самъ, всѣкога самъ.

Старецътъ се обърнѣ къмъ дѣтето, което го глѣдаше замаено и уплашено, и му каза:

— Данаиле, знаешъ ли, защо майка ти иска да се прѣмѣсти отъ тази къща?

— О дѣдо, каза бѣдното, като съедини ржичкитѣ си и поглѣднѣ стареца съ голѣмитѣ си очи, прѣпълнени съ сълзи: мама ми запрѣти да ти го кажа.

(Слѣдва).

ОТКРЫТА ПОДПИСКА НА 1898 ГОДЪ НА ЖУРНАЛЬ

XIV ГОДЪ ИЗДАНИЯ 1898 г.

Н О В Ъ

XIV ГОДЪ ИЗДАНИЯ 1898 г.

иллюстрированный двухнедельный вѣстникъ современной жизни, политики, литературы, науки, искусства и прикладныхъ знаній

ЗА 24 РУБЛЯ

безъ всякой доплаты за пересылку премій, подписчики «НОВИ» получаютъ въ 1898 году, съ доставкою за границу, слѣдующія шесть изданій :

1) ЖУРНАЛЬ Н О В Ъ 24 выпуска въ форматъ наибольшихъ европейскихъ иллюстрацій.	2) ОСОБЫЙ ИЛЛЮСТРИРОВАННЫЙ ОТДѢЛЪ МОЗАИКА (24 выпуска) составляющій какъ бы самостоятельный журналъ по прикладнымъ знаніямъ, вмѣщающій въ себя 16 рубрикъ	3) ЖУРНАЛЬ ЛИТЕРАТУРНЫЕ СЕМЕЙНЫЕ ВЕЧЕРА (Отдѣлъ для семейнаго чтенія) 12 ежемѣсячныхъ книжекъ романовъ и повѣстей.
4) ВОСЕМЬ ПЕРЕПЛЕТЕННЫХЪ ТОМОВЪ полнаго собранія сочиненій Г. И. МЕЛЬНИКОВА (АНДРЕЯ ПЕЧЕРСКАГО)	5) ЧЕТЫРЕ ПЕРЕПЛЕТЕННЫЕ ТОМА полнаго собранія сочиненій ВЛ. ИВ. ДАЛЯ (Казака Луганскаго)	6) ДВѢ РОСКОШНО ПЕРЕПЛЕТЕННЫЯ КНИГИ, формата in-folio, „ЖИВОПИСНОЙ РОССИИ“ посвященныя описанію МОСКВЫ и Москв. промышлен. обл.

ГODOВАЯ ПОДПИСНАЯ ЦѢНА за всѣ вышеобъявленныя изданія съ пересылкою за границу **24 РУБ.**

Согласно почтовымъ правиламъ за пересылку двухъ книгъ „Живописной Россіи“ уплачивается только до русской границы. Дальнѣйшая пересылка ихъ производится на счетъ подписчика, при чемъ плата за нее взыскивается на мѣстѣ назначенія, по иностранному почтовому тарифу, одновременно съ доставленіемъ книгъ. Разерочка платежа допускается, при чемъ при подпискѣ должно быть внесено не менѣе 6 руб.; остальные же деньги могутъ выслаиваться по усмотрѣнію подписчика ежемѣсячно, до уплаты вѣсь 24 руб. При подпискѣ въ разерочку безплатныя преміи высылаются только по уплатѣ всей подписной суммы.

Къ свѣдѣнію гг. новыхъ подписчиковъ не получавшихъ «НОВИ» въ 1897 году.

Лица, не состоявшія подписчиками «НОВИ» въ 1897 году и не имѣющія еще первой половины СОЧИНЕНІЙ АНДРЕЯ ПЕЧЕРСКАГО и первой половины СОЧИНЕНІЙ В. И. ДАЛЯ, могутъ, подписываясь на «НОВЬ» въ 1898 году, получить первые шесть томовъ (т. е. томы 1 по 6) сочиненій А. Печерскаго и первые шесть томовъ (т. е. томы 1 по 6) сочиненій В. И. Даля, вмѣсто томовъ, выдаваемыхъ въ 1898 году прежнимъ подписчикамъ. Вторая же половина сочиненій, какъ А. Печерскаго,

такъ и В. И. Даля, будетъ выдана стимъ новымъ подписчикамъ въ 1899 году, въ чемъ редакція теперь же и принимаетъ передъ ними обязательство.

Новые подписчики на „НОВЬ“ 1898 года, т. е. лица, не бывшія подписчиками на журналъ въ минувшемъ 1897 г., при уплатѣ за 1898 г. 40 рублей, вмѣсто 24 руб., могутъ получить въ 1898 г.

въ 14 томовъ полнаго собранія сочиненій Андрея Печерскаго и въ 10 томовъ полнаго собранія сочиненій В. И. Даля,

а также и тѣ двѣ переплетенныя книги „Живописной Россіи“, которыя выдавались подписчикамъ въ 1897 году; значить, вмѣсто двухъ книгъ „Живописной Россіи“ они получаютъ четыре переплетенныя книги этого изданія, и, вмѣсто 12 томовъ сочиненій А. Печерскаго и В. И. Даля, 24 тома.

Отъ гг. болгарскихъ подписчиковъ, подписка на „Новь“ принимается у г. Хр. М. Златоустова въ Бургасѣ (Болгарія) и въ главной конторѣ періодическихъ изданій. Товарищества М. О. Вольфъ въ С. Петербургѣ (Россія) Гостиный дворъ № 21.

Подробныя объявленія высылаются изъ С. Петербурга безплатно по первому требованію.

Б Ъ Л Г А Р К А,

МѢСЕЧНО ИЛЛЮСТРИРОВАНО ДОМАШНО СПИСАНІЕ

Год. III.

Излиза подъ редакціята на А. П. Кѣршовска и П. С. Кѣршовски. Годишна цѣна 2½ л. за въ България, а за въ странство 3 л. прѣдплатени.

Абонираніето става въ Редакціята въ гр. Чирпанъ. Годишната започва отъ 1 Януарий 1898.

ОТВАРЯ СЕ ПОДПИСКА

ЗА V-ТА ГОДИШНИНА (1898) НА

„БЪЛГАРСКА СБИРКА“

Списание за книжнина и общественни знания.

Списк. «Българска Сбирка», ще излиза както и до сега, послѣдната программа:

I. Статьи и очерки върху книжнината и общественитѣ знания, по исторіята и етнографіята; — Пжтешествие.

II. Животописи на знаменити мжжѣ, дѣтели въ науката, книжнината и общественния животъ.

III. Изящна словесность; стихотворенія: — повѣсти разкази и очерки изъ нашия животъ; — малки повѣсти и разкази, прѣведени отъ чужди язици и писани отъ

по-извѣстни писатели; — прѣводи на пѣкни класически творенія.

IV. Изъ книжнината и живота: I. Въ нашеяско. Бѣлѣжки и разсждениа върху по важнитѣ явления въ нашата книжнина и общественния ни животъ. — II. Въ славянскитѣ земи и III. На чужбината.

V. Книгописъ: а) оцѣнка на български и чужди книги; б) показалець на новопзлѣзлитѣ български книги; в) показалець на по-важитѣ статии и др. въ съврѣменнитѣ списания и вѣстници.

VI. Малки вѣсти: изъ книжовния, черковно—общественъ и училищенъ свѣтъ у насъ и на чужбина.

VII. Сметъ: свѣденія по домакинството, хигиената и вѣсти за откритія, изнамѣрвания и пр.

Сътрудници: Ив. М. Вазовъ, Д. К. Поповъ, П. П. Славейковъ, Д. Т. Страшимировъ, Ио. Ст. Андрейчинъ, Ал. Узунъ, Д-ръ Ник. Бобчевъ, П. Кисимовъ, Д. В. Храновъ, П. П. Карапетровъ, Д-ръ Пасманикъ, Деборовъ (псевд.), Н. Христовъ, Ил. С. Бобчевъ, Ив. Бѣлевъ, Хр. Берберовъ, Ил. Веновъ, Д. Т. Душановъ, Ю. Ивановъ, Г. Ив. Марнова, Д. Мариновъ, Кръстю Мирский, Ив. Найденовъ, Ст. Огняновъ, В. Ковачевъ, В. Неновъ, Р. Петковъ и др. и др.

Българска Сбирка ще излиза веднѣжъ въ началото на вѣски мѣсець, освѣтъ въ юлий и августъ, въ раз-

мѣръ на 7 печатни коли.

Цѣната на годишния абонаментъ на Б. Сбирка си остава 10 лева за въ България, 12-извънъ, половинъ годишни абонаменти не се приематъ. За ученицитѣ, селскитѣ учители, свещеницитѣ и за абонатитѣ на «Юридически прѣгледъ» прѣзъ 1898 година Българска Сбирка, се отстъпва за 8 л., т. е. двѣтъ списания вмѣсто 22 л. за 20 л.

На настоятелитѣ и на всички, които запишжтъ и събержтъ стойността на 10 абон. прави имъ се обичайната отстъпка — едно на десетъ.

Забѣлѣжка.—Всичко, което се отнася до списанието ни (писма, статии, поръчки, пари и пр.) изпраща се: До администрацията на Българска Сбирка, въ Пловдивъ.

Пловдивъ, Ноемврий 1897 г.

Редакторъ: С. С. Бобчевъ.

За знание.

Велѣдствие Статията «Подпомагане Спромаситѣ», помѣстена въ «Ж. СВѢТЪ» брой 24-й отъ 20-й Декемврий м. г., получиохъ нѣколко запитвания, кждѣ да се

адресиратъ за доставяние на кинетоматографи, фотографии и Магически Фенери; съобщавамъ на интересующитѣ ся, да се адресиратъ до Едисоновия Представителъ въ София, срѣшу двореца Г-нъ К. Марчраоръ (Механикъ), който е въ положение да достави всѣкакви Аппарати.

10/1298 г. София

С. Ризова

Кореспонденция

«Рид. чаталище». Рида. Получихме 3 лв. и Ви благодаримъ, а въ бждѣщето пакъ редовно ще Ви се изпраща списанието съ притурката му. Ив. Костовъ, въ гр. Бѣлоградчикъ. Записахме Ви абонатъ. Годишната стойностъ на спис. съ притур. е 7 лв. — Друж. «Съгласие» Илѣвенъ. Получихме 7 лв. за 1898 год. — Г-ца Ат. Ц. Хвъркатилева Илѣвенъ получиохме 7 лв. за 98 год. — Мария М. Витшанска. Дуница. Получихме 7 лв. за 98 год. и Ви записахме абонатка — Г. Н. Тодорова. Получихме 5 лв. за 98 г. благодаримъ:—Маровъ, изпратихме Ви въ София и списѣтъ. и писмо.

ЗЛАТЕНЪ МЕДАЛЪ отъ Парижското изложение 1887 г.
ПРЕДИ ПОСЛѢ **ПОСТОЯННО МЛАДИ!**

Водата Rider прѣмахва въ 48 часа малкитѣ набръчканости край очитѣ, както и онни на бузѣтъ и брадата, които угрозяватъ женитѣ въ 40 год. тя дава вѣчна младостъ. Пратѣте 3.50 и до М. Claudef, direct, rue St. Pantaléon 3, Toulous. (France)
Малки стѣбленици за опитъ 0.90 лв.

ЗАМѢНѢТЕ ДОЛНИТѢ СИ ДРѢХИ: ПАНЕЛИ ПАНТАЛОНИ СЪ ФРАНЦУЗКИЯ ХИГИЕНИЧЕНЪ ПЛАТЪ ОТЪ ДОКТОРЪ РАЗЮРЕЛЪ

ТАКАНИ СЪ ТУРФНА ВАТА

**Еднигко сръдство противъ ребматизмъ и насти-
бание, антисептигески и поглѣщателни.**

ЕДИНСТВЕНЪ ДЕПОЗИТЪ ВЪ ВАРНА

ВЪ МАНИФАКТУРНИЯ МАГАЗИНЪ

ХАДЖИПЕТРО ХРИСТОДУЛОВЪ & С^{ИЕ}

БИВША КЪЩА ПАРУШЪ ГЕОРГИЕВЪ & С-иЕ

ОСНОВАНА НА 1838 ГОД.

Годишенъ абонаментъ:

1 а абон. въ Т.-П. станция. — на списанието . . .	л. 3.—
— и списанието съ притурката . . .	« 5.50
II за абон. на право въ Дирек. — на списанието . . .	« 4.—
— на списанието съ притурката . . .	« 7.—
III за странство — на списанието . . .	« 5.—
— на списанието съ притурката . . .	« 9.—

тговорникъ: А. Петровъ

Всичко, що се отнася до списанието или притурката изпраща се съ адресъ: До Дирекцията на «Женския СВѢТЪ» ул. Войнишка № 122 — Варна.

Писма неплатени не се приематъ.

Всѣкакви обивлени. относѣщи се до госпожи и госп-жици, приематъ се.

Правото на записъ. въ Т. П. стан. се плаща отдѣлно отъ абон.

Печатница Л. Нитче — Варна.